

ที่ ศธ ๐๔๐๘๖/ว ๓๙๙๓

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๑
ถนนปทุมธานีเฉลิมพระเกียรติ อำเภอเมืองปทุมธานี
จังหวัดปทุมธานี ๑๒๐๐๐

๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. บทคัดย่อรายงานการวิจัย

ด้วย นางสาวสายใจ พุ่มถาวร ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๑ ได้จัดทำวิจัยเรื่อง รูปแบบการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๑ เพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชี่ยวชาญ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๑ เห็นว่าผลงานทางวิชาการดังกล่าว มีประโยชน์ในการนำไปประยุกต์ใช้เพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียน จึงขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการเพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณานำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ให้กับสถานศึกษาในสังกัด เพื่อร่วมกันพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม และสร้างพลเมืองดีให้กับสังคมต่อไป และขอความอนุเคราะห์ตอบรับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการมายังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๑

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูง
มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายกัมพล เจริญรักษ์)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๑

กลุ่มอำนวยการ

โทรศัพท์ ๐-๒๕๘๑-๑๘๘๕ ต่อ ๒๐๘

บทคัดย่อ

ชื่องานวิจัย รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์
ของนักเรียน โรงเรียนในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร
ตามพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ปทุมธานี เขต 1

ผู้วิจัย สายใจ พุ่มถาวร

ปีที่ทำวิจัยเสร็จ 2567

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและแนวทางการส่งเสริมคุณธรรม
จริยธรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียน ๒) เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม
ที่พึงประสงค์ของนักเรียน 3) เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม
ที่พึงประสงค์ของนักเรียน ๑ และ 4) เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม
ที่พึงประสงค์ของนักเรียน ๑ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน โรงเรียนในโครงการ
พัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริ ๑ และศึกษานิเทศก์ การดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 4 ระยะ
ดังนี้ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน
โดยการสัมภาษณ์และจัดอภิปรายกลุ่ม กลุ่มผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และศึกษานิเทศก์
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์และประเด็นการอภิปรายกลุ่ม ระยะที่ 2 สร้างรูปแบบการบริหาร
จัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียน ๑ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 8 คน เครื่องมือ
ที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ร่างรูปแบบ ๑ และประเด็นการสนทนากลุ่ม ระยะที่ 3 ศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบ ๑
ดังนี้ 1) ทดลองใช้รูปแบบ ๑ กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 2,598 คน
2) ติดตามการบริหารจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมที่ประสงค์ของนักเรียน ๑ โดยผู้วิจัยและ
ศึกษานิเทศก์ 3) ประเมินพฤติกรรมที่สะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียน โดยครูประจำชั้น
4) สอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษาและครูต่อรูปแบบ ๑ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่
1) คู่มือการใช้รูปแบบ ๑ 2) แบบติดตามการบริหารจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์
ของนักเรียน ๑ 3) แบบประเมินพฤติกรรมที่สะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียน ๑
มีค่าความเชื่อมั่น 0.90 และ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษาและครูต่อรูปแบบ ๑
มีค่าความเชื่อมั่น 0.93 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ระยะที่ 4 ประเมินรูปแบบ ๑ โดยผู้บริหารสถานศึกษาและครู เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมิน
รูปแบบ ๑ มีค่าความเชื่อมั่น 0.89 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน พบว่า 1) ภาพรวมมีการดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยผู้บริหารสถานศึกษาและครูต่างมีความตระหนักในการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านคุณธรรมจริยธรรมควบคู่กับการพัฒนาองค์ความรู้ด้านวิชาการ แต่ผลลัพธ์การดำเนินงานยังไม่สะท้อนสู่พฤติกรรม การมีคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนเท่าที่ควร 2) ผลการกำหนดแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียน ฯ 2.1) คุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียน ฯ จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ (1) ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ (2) ความมีวินัย (3) ความซื่อสัตย์สุจริต (4) ความพอเพียง (5) การมีจิตสาธารณะ 2.2) แนวทางการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียน จำนวน 4 แนวทาง ได้แก่ (1) บูรณาการคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ (2) บูรณาการคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (3) จัดทำโครงการ/กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ (4) จัดทำโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ 2.3) ประยุกต์ใช้หลักการบริหารจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียน ได้แก่ (1) วงจรคุณภาพ PDCA (2) บูรณาการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ PLC

2. ผลการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริ ฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ประกอบด้วย 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) วิธีดำเนินงานของรูปแบบ 4) การติดตามการดำเนินงาน และ 5) ผลลัพธ์

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบ ฯ พบว่า 1) ผลการติดตามการดำเนินงานตามรูปแบบ ฯ ภาพรวมผลการดำเนินงานอยู่ในระดับคุณภาพดีและดีมาก โดยมีผลการปฏิบัติส่วนใหญ่อยู่ในระดับคุณภาพดีมาก 2) ผลการประเมินพฤติกรรมที่สะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ผลการประเมินอยู่ในระดับดีและดีเยี่ยม โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความมีวินัย ด้านการมีจิตสาธารณะ ด้านความพอเพียง ด้านความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และด้านความซื่อสัตย์สุจริต ตามลำดับ 3) ความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษาและครูต่อรูปแบบ ฯ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากและมากที่สุด

4. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนในโครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริ ฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความเป็นประโยชน์ ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ และด้านความถูกต้องครบคลุม ตามลำดับ